

GJYKATA EVROPIANE E TË DREJTAVE TË NJERIUT
SEKSIONI I TRETË

ÇËSHTJA GËLLÇI kundër SHQIPËRISË
(Kërkesa nr. 15468/23)

VENDIM
STRASBURG
25 shkurt 2025

Ky është vendim përfundimtar, por mund t'i nënshtrohet rishikimit redaktorial.

Në çështjen Gëllçi kundër Shqipërisë,
Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut (Seksioni i Tretë), e mbledhur si Komitet i përbërë nga:
Oddný Mjöll Arnardóttir, *President*,
Darian Pavli,
Diana Kovatcheva, *gjyqtarë*,
dhe Olga Chernishova, *zëvendëskancelare e Seksionit*,
Duke pasur parasysh:

kërkesën (nr. 15468/23) kundër Republikës së Shqipërisë të depozituar në Gjykatë sipas nenit 34 të Konventës për Mbrojtjen e të Drejtave dhe Lirive Themelore të Njeriut (“Konventa”), më 5 prill 2023, nga një shtetas i Shqipërisë dhe i Shteteve të Bashkuara të Amerikës, z. Thoma Gëllçi (“kërkuesi”), i lindur në vitin 1961, me banim në Tiranë dhe i përfaqësuar nga z. D.Matlja, avokat i licencuar në Tiranë;

vendimin për të njoftuar Qeverinë e Shqipërisë (“Qeveria”) të përfaqësuar nga z. O.Moçka, avokat i përgjithshëm i shtetit, për ankimet sipas nenit 5, paragrafi 3, të Konventës në lidhje me masën e sigurimit arrest në burg ndaj kërkuesit dhe për të shpallur të papranueshme pjesën tjetër të kërkesës; parashtrimet e palëve;

Pas diskutimit me dyer të mbyllura më 4 shkurt 2025,
mori vendimin e mëposhtëm, i cili u miratua po në këtë datë:

OBJEKTI I ÇËSHTJES

1. Çështja ka të bëjë me ankimet sipas nenit 5, paragrafi 3, të Konventës, në lidhje me shkaqet e masës së sigurimit arrest në burg të vendosur ndaj kërkuesit. Kjo masë u urdhërua në kontekstin e procedimit penal kundër kërkuesit me akuzën e shpërdorimit të detyrës, për shkak të përfshirjes së dyshuar të tij si drejtor i Televizionit publik shqiptar (*Televizioni shqiptar*) në lidhjen e kontratave të tenderimit publik për blerjen e pajisjeve teknike.

2. Në këtë procedim, me kërkesë të prokurorit, më 7 tetor 2021, Gjykata e Shkallës së Parë kundër Korrupsionit dhe Krimin të Organizuar urdhëroi masën e sigurimit arrest në burg ndaj kërkuesit. Gjykata e Shkallës së Parë u shpreh se kishte dyshim të arsyeshëm që kërkuesi kishte organizuar tenderin publik në fjalë pa marrë më përpara lejen nga Autoriteti Shqiptar i Medias, siç e kërkonte ligji. Ai u dyshua gjithashtu për shtyrje të afatit për zbatimin e kontratës edhe pse kjo mundësi nuk parashikohej me ligj. Kështu kërkuesi i kishte dhënë kohë shtesë palës fituese të kontratës duke vendosur në disavantazh ofertuesit e tjerë dhe shpërdoroi paratë publike, në kundërshtim me interesin publik.

3. Në lidhje me shkaqet e vendosjes së masës të sigurimit arrest në burg ndaj kërkuesit, gjykata e shkallës së parë u shpreh që prokuroria nuk i kishte mbledhur të gjitha provat dhe që kërkuesi, nëse do të hetohej në gjendje të lirë, mund të manipulonte provat dhe të ushtronte ndikim të dëshmitarët.

Prokuroria kishte mbledhur prova shkresore, por disa dëshmitarë të mundshëm nuk kishin dhënë akoma deklaratimet e tyre. Gjithashtu gjykata u shpreh që kërkuesi kishte udhëtuar shpesh jashtë Shqipërisë dhe përbënte rrezik largimi në momentin që sapo ishte vënë në dijeni për akuzat kundër tij.

4. Kërkuesi u arrestua më 7 tetor 2021 dhe më 21 tetor 2021 ai doli përpara gjykatës së shkallës së parë. Ai parashtroi që ishte shkarkuar nga detyra pesë muaj më parë dhe prandaj nuk kishte mundësi të manipulonte të dhënat e dosjes së tenderit. Ai shtoi se dyshimet ndaj tij bazoheshin vetëm në dokumente që ishin sekuestruar më përpara nga prokuroria dhe prandaj nuk ekzistonte rreziku që ai të manipulonte ndonjë dëshmitar apo prova të tjera. Në lidhje me rrezikun e largimit, ai u shpreh që i ishte dorëzuar autoriteteve dhe konfiskimi i pasaportës së tij dhe/ose masa të tjera të sigurimit do të mjaftonin për të siguruar që ai të mos largohej nga vendi. Ai u shpreh që arresti i tij në burg nuk ishte proporcional duke pasur parasysh shëndetin dhe moshën e tij. Ai i kërkoi gjykatës të urdhëronte një masë sigurimi më të lehtë.

5. Në të njëjtën datë, gjykata e shkallës së parë konfirmoi masën e sigurimit arrest në burg ndaj kërkuesit, duke u shprehur që ndërkohë nuk kishin ndryshuar rrethanat për të cilat ishte urdhëruar arresti në burg i kërkuesit, dhe që kjo masë sigurimi justifikohet akoma me rëndësën e veprës penale dhe sanksionin e mundshëm.

6. Me anë të dy parashtimeve të datës 28 dhe 29 tetor 2021, kërkuesi përsëriti argumentet e tij të mëparshme (shihni paragrafin 4 më sipër) përpara Gjykatës së Apelit kundër Korrupsionit dhe Krimit të Organizuar. Ai shtoi se që pas arrestit të tij në burg më 11 tetor 2021, prokurorët nuk kishin kryer ndonjë veprim hetimor, përfshirë marrjen e tij në pyetje. Gjithashtu ai u shpreh që prokurorët nuk kishin specifikuar se cila ishte prova që rrezikohet të manipulohej dhe nuk kishin shpjeguar arsyen pse kjo provë nuk ishte marrë në njëzet muajt e mëparshëm që nga fillimi i hetimit. Në lidhje me rrezikun e largimit, kërkuesi u shpreh që ai kishte qenë në Shtetet e Bashkuara gjatë muajve të mëparshëm të verës dhe ishte kthyer në Shqipëri edhe pse ishte në dijeni të hetimit kundër tij. Ai theksoi se një masë më pak shtrënguese ndaj tij do t'u përgjigjej rreziqeve mbi të cilat u bazuan prokurorët.

7. Më 30 tetor 2021, gjykata e apelit rrëzoi ankimin e kërkuesit dhe mbështeti arsyetimin dhe konkluzionet e vendimit të gjykatës së shkallës së parë. Ajo u shpreh se kërkuesi i njihte viktimat e veprës penale të dyshuar, palën që ishte favorizuar pa të drejtë në tender dhe të dyshuarit e tjerë, prandaj ekzistonte risku që ata do të bëheshin bashkë dhe do të manipulonin provat. Sipas gjykatës, masa e sigurimit “ndalim i daljes jashtë shtetit” ose ndonjë masë tjetër më pak shtrënguese ishte e pamjaftueshme për të adresuar rreziqet në fjalë. Gjikata e Apelit shtoi se personaliteti i kërkuesit ishte “veçanërisht i rrezikshëm” meqë veprat penale kundër tij përfshin shpërdorimin e detyrës dhe shpërdorimin e fondeve publike dhe dënoheshin me deri në shtatë vjet burg.

8. Kërkesat e mëtejshme të kërkuesit të 10 nëntorit 2021, 9 dhjetorit 2021, 9 shkurtit 2022 dhe 19 prillit 2022, që të hiqej masa e sigurimit arrest në burg ose të zëvendësohej me masa të tjera u rrëzuan nga gjykatat e brendshme me arsyetimin që nuk kishin ndryshuar kushtet mbi të cilat ishte vendosur masa e sigurimit arrest në burg.

9. Më 27 janar dhe 9 nëntor 2022, Gjykata e Lartë dhe Gjykata Kushtetuese, përkatësisht, rrëzuan ankimet e kërkuesve për shkaqet e pranueshmërisë. Vendimi përfundimtar iu dorëzua kërkuesit më 5 dhjetor 2022.

10. Më 2 qershor 2022, gjykata e shkallës së parë shpalli kërkuesin fajtor për akuzat kundër tij dhe e dënoi me një vit dhe katër muaj burg.

11. Më 30 gusht 2022, me kërkesë të kërkuarit, gjykata e shkallës së parë hoqi masën e ndalimit ndaj tij dhe urdhëroi lirin e menjëhershëm.

VLERËSIMI I GJYKATËS

SHKELJA E PRETENDUAR E NENIT 5 § 3 TË KONVENTËS

12. Kërkuari u ankua sipas nenit 5 paragrafi 1 (c) dhe paragrafi 3 të Konventës që nuk kishte shkak të vlefshëm për vendosjen e tij në arrest në burg dhe që kohëzgjatja e arrestit të tij në burg kishte qenë e tepruar.

13. Gjykata, si përgjegjëse për cilësimin që duhet t'i jepet në ligj fakteve të çështjes, vlerëson se ky ankim duhet të shqyrtohet vetëm sipas nenit 5 paragrafi 3 të Konventës (shihni për shembull, *Margaretić kundër Kroacisë*, nr. 16115/13, § 75, 5 qershor 2014).

A. Pranueshmëria

14. Qeveria u shpreh se kërkuari kishte humbur statusin e palës së dëmtuar sepse që në momentin që kishte paraqitur kërkesën e tij në Gjykatë, masa e sigurimit ishte hequr tashmë.

15. Kërkuari u shpreh që gjykata e brendshme nuk e kishte pranuar shkeljen e të drejtës së tij për liri personale.

16. Gjykata vëren që kërkuari kaloi më shumë se shtatë muaj në paraburgim, dhe që vetë fakti që kjo periudhë kishte mbaruar përpara dorëzimit të kërkesës së tij në Gjykatë nuk mund t'i heqë statusin e palës së dëmtuar të shkeljes së pretenduar të nenit 5 të Konventës.

17. Gjykata më tej vëren se ky ankim nuk është haptazi i pabazuar sipas kuptimit të nenit 35 § 3 (a) të Konventës ose i papranueshëm bazuar në ndonjë shkak tjetër. Prandaj, ai duhet të shpallet i pranueshëm.

B. Themeli

18. Legjislacioni i brendshëm përkatës është paraqitur në *Delijorgji kundër Shqipërisë*, nr. 6858/11, §§ 39-50, 28 prill 2015, dhe *Hysa kundër Shqipërisë*, nr. 52048/16, §§ 26-41, 21 shkurt 2023.

19. Gjykata thekson që vazhdimësia e një dyshimi të arsyeshëm është kusht *sine qua non* për vlefshmërinë e arrestit në burg, por nuk mjafton më pasi kalon një farë kohe. Në këtë çështje, Gjykata duhet të verifikojë nëse shkaqe të tjera të dhëna nga autoritetet gjyqësore vazhdojnë të justifikojnë heqjen e lirisë. Nëse këto shkaqe janë “relevante” dhe “të mjaftueshme”, Gjykata gjithashtu duhet të sigurohet nëse autoritetet kompetente kombëtare kanë treguar “kujdesin e veçantë” në zhvillimin e procesit (shihni *Buzadji kundër Republikës së Moldavisë* [DHM], nr. 23755/07, §§ 84-91, 102, GJEDNJ 2016, dhe *Merabishvili kundër Gjeorgjisë* [DHM], nr. 72508/13, §§ 222-25, 28 nëntor 2017).

20. Për t'u kthyer te çështja në fjalë, Gjykata vëren që vendosja e kërkuarit në paraburgim për qëllimet e nenit 5 § 3 të Konventës filloi më 8 tetor 2021 dhe përfundoi me dënimin e tij më 2 qershor 2022. Në këtë rast ai zgjati shtatë muaj dhe njëzet e gjashtë ditë.

21. Gjykata është e bindur se gjykatat e brendshme, bazuar në provat në dispozicion, provuan që ekzistonte dyshimi i arsyeshëm që kërkuari kishte kryer veprën penale të shpërdorimit të detyrës së tij zyrtare.

22. Në lidhje me shkaqet për ndalimin e kërkuarit, gjykatat e brendshme u bazuan kryesisht në rrezikun që kërkuari mund të manipulonte provat dhe të bashkëpunonte me dëshmitarët dhe në rrezikun e largimit.

23. Gjykatat e brendshme ju referuan nevojës për të marrë prova shtesë si shkak për zgjatjen e ndalimit të kërkuarit, pa bërë ndonjë përpjekje të mtejshme për të treguar se si zbatohet specifikisht për çështjen e kërkuarit dhe zhvillimet e saj. Ato nuk specifikuan provat specifike që duhej të mbledheshin akoma si edhe nuk shpjeguan pse ato prova nuk mund të merreshin në një fazë më të hershme të hetimit. Ato nuk ju përgjigjën parashtrimeve të kërkuarit që dyshimi kundër tij bazohej në mënyrë ekskluzive mbi dokumente të cilat tashmë ishin sekuestruar nga prokuroria dhe që prandaj nuk ekzistonte rreziku që ai të manipulonte dëshmitarët apo provat e tjera (shihni paragrafin 4 më

lart). Gjithashtu gjykatat e brendshme, në terma të përgjithshme, ju referuan rrezikut që, nëse do të lirohej, kërkuesi mund të manipulonte provat, dhe të kërcënonte dëshmitarët (krahasoni *Trzaska kundër Polonisë*, nr. 25792/94, § 65, 11 qershor 2000; *Hristov kundër Bullgarisë*, nr. 35436/97, § 105, 31 korrik 2003; *Belchev kundër Bullgarisë*, nr. 39270/98, § 79, 8 prill 2004; dhe *Eldar Hasanov kundër Azerbajxhani t*, nr. 12058/21, § 135, 10 tetor 2024). Nuk mund të pranohet parashtrimi i Qeverisë që kërkuesi njihej me personat të cilëve do u merrej deklarimi, në mungesë të provave faktike konkrete mbështetëse ose të ndonjë indicieje për tentativën aktuale të kërkuesit për t'u përfshirë në manipulimin e provave.

24. Në lidhje me rrezikun e largimit, Gjykata vëren se argumentet e kërkuesit që ai kishte qenë jashtë dhe ishte kthyer me vullnetin e tij në Shqipëri në muajt paraprirës, dhe që ai i ishte dorëzuar vetë autoriteteve, pasi ishte vënë në dijeni të urdhrit të ndalimit ndaj tij, nuk janë peshuar siç duhet, gjithashtu duke pasur parasysh faktorët që lidhen me karakterin e personit, moralin e tij, familjen, profesionin, pasuritë, lidhjet familjare dhe lidhje të tjera me Shqipërinë (krahasoni *Buzadji*, cituar më lart, §§ 90 dhe 118). Gjykata më tej thekson se arsyetimi i gjykatave të brendshme nuk u shtjellua për të reflektuar situatën në zhvillim dhe për të verifikuar nëse ato shkaqe vazhdonin të ishin të mjaftueshme në fazën e avancuar të procesit penal.

25. Nuk duket as që ato gjykata kanë vlerësuar siç duhet ndonjë masë sigurimi alternative përtej një deklarate thjesht formale, dhe pavarësisht kërkesave të shumta të kërkuesit për këtë qëllim.

26. Duke pasur parasysh praktikën e saj gjyqësore për temën dhe vlerësimet e mësipërme, Gjykata konkludon se shkaqet e dhëna nga autoritetet e brendshme nuk ishin të “mjaftueshme” për të justifikuar mbajtjen e kërkuesit në paraburgim për periudhën përkatëse prej shtatë muajsh dhe njëzet e gjashtë ditësh nga 8 tetori 2021 deri më 2 qershor 2022.

27. Në këto rrethana, nuk është e nevojshme të shqyrtohet nëse proceset janë kryer me kujdesin e veçantë.

28. Prandaj në këto rrethana konstatohet shkelje e paragrafit 3, të nenit 5 të Konventës.

ZBATIMI I NENIT 41 TË KONVENTËS

29. Kërkuesi kërkoi 10,000 euro (EUR) për dëmin jopasuror, dhe 3,000 EUR për kosto dhe shpenzime të bëra para gjykatave të brendshme dhe 2,880 EUR për kosto dhe shpenzime të bëra para Gjykatës.

30. Qeveria e kundërshtoi pretendimin e kërkuesit.

31. Gjykata i cakton kërkuesit shumën prej 500 EUR për dëmin jopasuror, plus çdo taksë që mund t'i ngarkohet kërkuesit.

32. Duke pasur parasysh dokumentet përpara saj, Gjykata e vlerëson të arsyeshme që të caktojë shpërblim 5,000 EUR që mbulon kostot nën të gjitha zërat, plus çdo taksë që mund t'i ngarkohet kërkuesit, për t'u paguar në llogarinë bankare të përfaqësuesit të identifikuar prej tij (krahasoni *Carabulea kundër Rumanisë*, nr. 45661/99, §§ 180 dhe 181, 13 korrik 2010).

PËR KËTO ARSYE, GJYKATA, UNANIMISHT,

1. *Shpall* kërkesën të pranueshme;

2. *Shprehet* që konstaton shkelje të nenit 5 § 3 të Konventës;

3. *Vendos*:

a) që Shteti i paditur t'i paguajë kërkuesit, brenda tre muajve, shumat e mëposhtme, që do të konvertohen në monedhën e Shtetit të paditur me kursin e këmbimit në fuqi në datën e shlyerjes:

i. 500 euro (pesëqind euro) për dëmin jopasuror, plus çdo taksë që mund të ngarkohet;

ii. 5,000 (pesë mijë euro) EUR për kostot dhe shpenzimet, plus çdo taksë që mund t'i ngarkohet kërkuesit që do të paguhet në llogarinë bankare të përfaqësuesit të caktuar prej tij;

b) nga mbarimi i afatit tre mujor të sipërpërmendur deri në shlyerje, interes i thjeshtë të paguhet për shumat e mësipërme sipas normës të njëjtë me normën marxhinale të kreditimit të Bankës Qendrore Evropiane gjatë periudhës së mospagimit plus tre pikë përqindje;

4. *Rrëzon* pjesën tjetër të pretendimit të kërkuarit për kompensim të drejtë.

Bërë në gjuhën angleze dhe njoftuar me shkrim më 25 shkurt 2025 sipas Rregullit 77 §§ 2 dhe 3 të Rregullores së Gjykatës.

Olga Chernishova

Zëvendëskancelare në detyrë

Oddný Mjöll Arnardóttir

President